

Ons nummer: 023.000549

Informatie raad/mededeling college

Onderwerp	Voortgang dementievriendelijke gemeente
Commissie	Boarger en Mienskip
Collegebesluit d.d.	30 mei 2023
Portefeuillehouder	Marianne Poelman
Team	Beleid Sociaal Domein
Adviseur	Gerbrig Fekken-Hanje

Reden informatieverstrekking actieve informatie van het college

Collegebesluit:

- a. kennis te nemen van de resultaten van de nulmeting dementievriendelijke gemeente;
- b. de raad actief te informeren over de voortgang dementievriendelijke gemeente.

Toelichting/achtergrond

De gemeente Súdwest-Fryslân wil een dementievriendelijke gemeente zijn. Daarom is het van belang om te weten hoe dementievriendelijk we nu als gemeente zijn. Alzheimer Nederland heeft daarom de Dementiescan voor ons uitgevoerd om te dienen als nulmeting waarop we voort kunnen bouwen.

Conclusie:

De nulmeting van hoe dementievriendelijk Súdwest-Fryslân is, laat zien dat wel op alle vlakken bovengemiddeld scoren ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De verklaring hiervoor is dat we in 2018 zijn gestart met het project Vitale Regio en tot op de dag van vandaag Stichting Sociaal Collectief een groot deel van de uitvoering verzorgt.

Vervolgstappen:

De dementiescan (zie bijlage) biedt aanknopingspunten om dementievriendelijkheid verder te ontwikkelen. Daarom worden de volgende 3 concrete acties in gang gezet:

- in samenspraak met Sociaal Collectief en het dementienetwerk Súdwest-Fryslân wordt een plan van aanpak opgesteld (inclusief praatplaat over dementie);
- de kennis over (het herkennen van en omgaan met) mensen met dementie binnen het gemeentehuis en de gemeenschap wordt vergroot door het aanbieden van trainingen;
- de mogelijkheden voor respijtzorg worden verder uitgebreid.

Met als beoogd resultaat dat we de dementievriendelijkste gemeente van Noord-Nederland blijven.

Zie <https://dementie-in-beeld.alzheimer-nederland.nl/landkaart>

Toelichting nulmeting dementievriendelijke gemeente

De gemeente Súdwest-Fryslân heeft de ambitie om een dementievriendelijke gemeente te blijven. We zetten ons actief in om inwoners met dementie en hun naasten te blijven binden aan onze mienskip.

De Dementiescan maakt dus concreet wat Alzheimer Nederland verstaat onder een “dementievriendelijke gemeente”. Het geeft inzicht in:

- Hoe dementievriendelijk de gemeente is;
- Wat de gemeente concreet kan doen om dit te verbeteren;
- Hoe de gemeente scoort ten opzichte van andere gemeenten.

Door middel van verschillende thema's rondom dementie, wordt in beeld gebracht, waar we nu staan als het gaat om dementievriendelijkheid. De Dementiescan is een online vragenlijst die met getallen, tekst én grafieken de volgende thema's de situatie in onze gemeente inzichtelijk maakt:

1. Omvang van de populatie

In onze gemeente wonen op dit moment circa 23.000 inwoners ouder dan 65 jaar en in 2022 hebben bijna 1500 inwoners (bron: Vektis, 2022) de diagnose dementie. Van deze groep woont nog 2/3 deel zelfstandig en 1/3 deel woont in een instelling. De prognose is dat naar verwachting in 2025 ruim 2000 inwoners de diagnose dementie hebben.

2. Beleids- en planvorming

In de nota gezondheid 'Samen doen, samen Súdwest-Fryslân' staat vooral in het teken van de brede welvaart: Vitaal wonen, werken en genieten in Súdwest-Fryslân. De gemeente wil in 2040 de gezondste en vitaalste woon- en leefgemeente van Noord-Nederland zijn. In deze beleidsnota gezondheid staat dat inwoners met dementie zo lang mogelijk thuis kunnen wonen en meekunnen doen in de maatschappij. We werken aan een inclusieve samenleving en ondersteunen mantelzorgers. Door middel van projecten, zoals Gezond Ouder Worden en Welzijn op Recept worden gerichte interventies voor ouderen ingezet. Eenmaal per vier jaar vindt monitoring van het gezondheidsbeleid plaats via de Gezondheidsmonitor van GGD Fryslân.

3. Structuur en afstemming

Samenwerken aan een goed leven voor mensen met dementie en hun naasten. In 2018 zijn we samen met zorgverzekeraar De Friesland en GGD Fryslân gestart met het project Vitale Regio. In feite de grondlegger van waar we nu staan ten opzichte van dementievriendelijkheid. Een basis van bewustwording en agenderen (bij onze netwerkpartners in de regio), kwaliteit en deskundigheid zijn bij elkaar gebracht. Een mooie basis waarop we verder kunnen bouwen in het Netwerk Dementievriendelijk Súdwest-Fryslân onder leiding van Sociaal Collectief. Deelnemers van het Netwerk Dementievriendelijk SWF zijn: casemanagers dementie Antonius Zorggroep, gebiedsteams, POH Ouderenzorg, Alzheimer Nederland afdeling Friesland, Odensehuis Bolsward, wijkverpleegkundigen van Patyna, Antonius Zorggroep en Buurtzorg, Alliade-GGZ Friesland, AtHomeFirst en Netwerk Dementie Friesland. In dit overleg worden signalen vanuit het werkveld gedeeld (bijvoorbeeld: taboe op dementie, wachttijden) en men adviseert ten aanzien van de uitvoering.

4. Ontwikkeling van een Dementie Vriendelijke Gemeente (DVG)

In een dementievriendelijke gemeente weten inwoners dementie te herkennen en ernaar te handelen. Stimuleren en faciliteren van inwoners, bedrijven, verenigingen en organisaties om zich actief in te zetten voor mensen met dementie. Voor verenigingen is de subsidieregeling Leve de Vereniging beschikbaar om activiteiten ook toegankelijk voor mensen met dementie te maken.

Vanaf april 2023 zijn er twee Odensehuizen in onze gemeente, namelijk in Bolsward en Sneek. Een Odensehuis is een vrij toegankelijke ontmoetingsplek voor inwoners met beginnende dementie en hun naasten. Het nieuwe gemeentelijk beleid 'ontmoetingsplaatsen' draagt bij aan goede toegankelijkheid van onze dienstverlening richting inwoners en mantelzorgers.

5. Deskundigheidsbevordering

Vergroot de kennis over (het herkennen van en omgaan met) mensen met dementie binnen het gemeentehuis en de gemeenschap. We willen de dienstverlening aan onze inwoners op dit vlak echt verbeteren. Daarbij is deze groep groter dan we nu in beeld hebben, omdat mensen met beginnende dementie de diagnose zo lang mogelijk uitstellen. Het college wil stappen zetten om de bewustwording en het goed omgaan met dementie vergroten. Via stichting Sociaal Collectief wordt sinds enkele jaren door Alzheimer NL gratis trainingen aangeboden. Daarnaast organiseert Sociaal Collectief Alzheimercafé 's en mantelzorgcafés op diverse plaatsen in de gemeente.

6. Ondersteuning mantelzorger

Er zijn Stipepunten en Gebiedsteams waar mantelzorgers terecht kunnen voor hun vragen en ondersteuningsbehoefte. Er is een breed pallet aan ondersteuningsmogelijkheden. Het uitvoeringsplan mantelzorg geeft aan welke stappen er worden gezet.

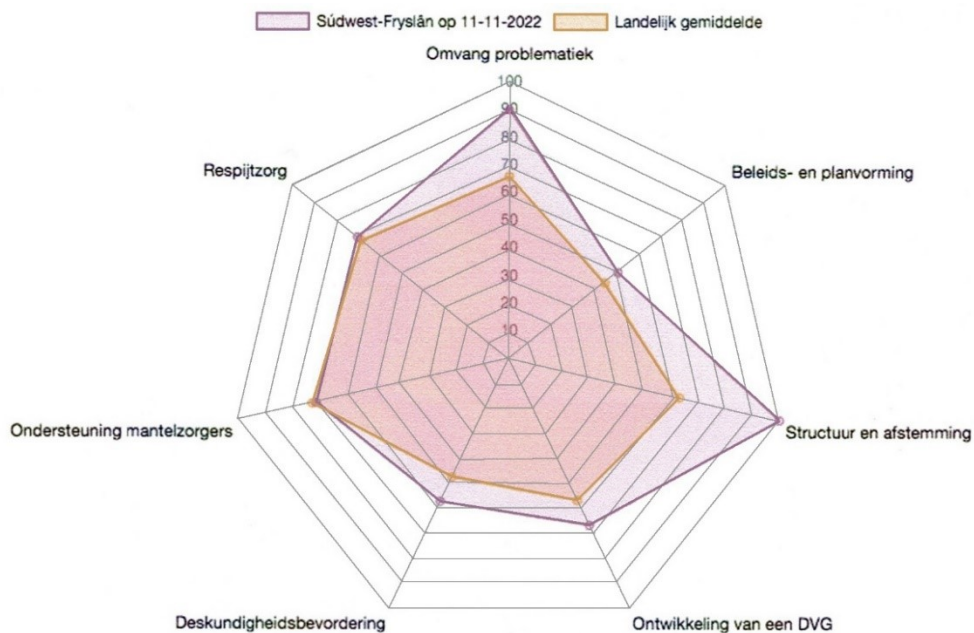
7. Respijtzorg (vervangende zorg)

Respijtzorg is een tijdelijke en volledige overname van zorg met als doel de mantelzorger een adempauze te geven. Respijtzorg is een vorm van mantelzorgondersteuning. We noemen het ook wel “vervangende mantelzorg”.

Er zijn algemene activiteiten waar mensen met dementie aan kunnen deelnemen en die als respijtzorg voor mantelzorgers kunnen gelden. Ook dagbesteding of een respijtweekend voor mantelzorgers draagt hieraan bij.

Resultaten dementiescan

De resultaten van Dementiescan in onze gemeente zijn vergeleken met de resultaten van andere gemeenten. Deze uitkomst is in onderstaande figuur (bron: Alzheimer NL) weergegeven. Hoe groter het spinnenweb, des te actiever de gemeente is om mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee te laten doen in de samenleving. De omvang van de problematiek is groot, daarom gaan we de mogelijkheden voor respijtzorg uitbreiden, trainingen over goed omgaan met dementie aanbieden aan personeel en belangstellenden en stichting Sociaal Collectief gaat met het netwerk dementie Súdwest-Fryslân een plan van aanpak opstellen.

Dementiescan gemeente Súdwest-Fryslân op 11-11-2022

Bijlage(n)

1. Dementiescan gemeente Súdwest-Fryslân, opgesteld door Alzheimer Nederland (januari 2023).